

LIBRIS

Editor: Luminița Bratu
Copertă: Flory Preda
Tehnoredactare: Florența Sava
Corectură: Georgeta Nicolae

We know
books

Copyright © 2026 Editura Prestige
pentru ediția în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TWAIN, MARK

Print și cerșetor/Mark Twain. - București: Prestige, 2026
Reproduce ed 1882 - ilustrată
ISBN 978-630-332-264-3

821.111

TOATE DREPTURILE REZERVATE!

Nicio parte a acestei cărți nu poate fi utilizată sau reprodusă
în vreun fel fără permisiunea scrisă a editurii, cu excepția citatelor
scurte, încorporate în articole critice sau în recenzii.

Tel.: 0732.55.88.33

www.edituraprestige.ro

www.youtube.com/@EDITURAPRESTIGE

www.facebook.com/edituraprestigeoficial

<https://www.instagram.com/edituraprestige>

www.tiktok.com/@edituraprestige

MARK TWAIN

Print și cerșetor

Prima ediția din anul 1882 - cu ilustrații

PRESTIGE
București - 2026

împilare? Eu și cu poporul meu știm prea bine ce însemnează acestea, dar Domnia Ta, nu.

Domnia lui Eduard al VI-lea fu neobișnuit de îndurătoare pentru vremurile acelea aprige. Acum, când ne despărțim de el, să căutăm să ținem minte acest lucru, spre lauda lui.

CUPRINS

Capitolul I	
Nașterea prințului și-a cerșetorului	7
Capitolul II	
Copilăria lui Tom	9
Capitolul III	
Întâlnirea lui Tom cu prințul	17
Capitolul IV	
Încep necazurile prințului	28
Capitolul V	
Tom înălțat la rang mare	34
Capitolul VI	
Tom învață	46
Capitolul VII	
Cel dintâi ospăț regal al lui Tom	58
Capitolul VIII	
Întâmplarea cu sigiliul.....	64
Capitolul IX	
Serbarea de pe fluviu	68
Capitolul X	
Chinurile prințului	73
Capitolul XI	
La Guildhall	87
Capitolul XII	
Prințul și eliberatorul său.....	95
Capitolul XIII	
Dispariția prințului.....	112
Capitolul XIV	
„Le roi est mort, vive le roi”	119
Capitolul XV	
Tom rege	134
Capitolul XVI	
Ospățul de gală.....	149
Capitolul XVII	
Fu-Fu întâi, „Regele Zănaticilor”	154

Capitolul XVIII	
Prințul în mijlocul vagabonzilor	168
Capitolul XIX	
Prințul în mijlocul țăranilor	180
Capitolul XX	
Prințul și pustnicul	188
Capitolul XXI	
Hendon aleargă în ajutor	197
Capitolul XXII	
Victima perfidiei	203
Capitolul XXIII	
Prințul internat	211
Capitolul XXIV	
Evadarea	216
Capitolul XXV	
Hendon Hall	220
Capitolul XXVI	
Renegat	230
Capitolul XXVII	
În închisoare	236
Capitolul XXVIII	
Jertfa	249
Capitolul XXIX	
Spre Londra	255
Capitolul XXX	
Urcușul lui Tom	259
Capitolul XXXI	
Procesiunea recunoașterii	263
Capitolul XXXII	
Ziua încoronării	272
Capitolul XXXIII	
Eduard pe tron	288
Încheiere	
Dreptate și răsplată	299

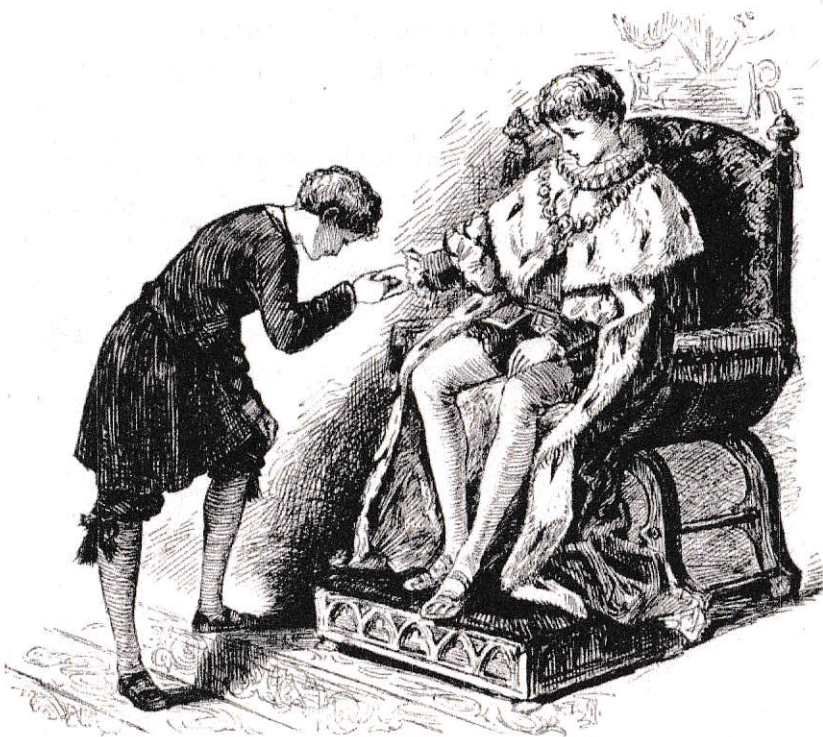
CAPITOLUL I

**NAȘTEREA PRINȚULUI
ȘI NAȘTEREA SĂRACULUI**

ÎN STRĂVECHEA CETATE A LONDREI, într-o zi de toamnă ca toate celelalte, din al doilea pătrar al celui de-al paisprezecelea veac, a venit pe lume un băiețaș, într-o familie săracă - pe nume Canty - care nu-i dorise nașterea.

În aceeași zi s-a născut alt copil englez, al unei familii bogate - pe nume Tudor - care dorea din tot sufletul venirea lui pe lume, iar întreaga Anglie dorea același lucru. Poporul englez îi dusesese atât de mult dorul și-și pusese atâtea nădejde în nașterea lui, încât acum - că se născuse cu-adevărat - mulțimea aproape-și pierduse mințile de fericire. Oameni care abia dacă se văzuseră vreodată se îmbrățișau, se sărutau și vărsau lacrimi de bucurie. Toată lumea era în sărbătoare: cei umili - bogații -, ca și săraci, petrecură, dănuiră și cântară, se înduioșară și-așa o ținură strună zile și nopți în șir. În timpul zilei își bucura ochii priveliștea Londrei, cu steagurile-i voioase fluturând pe fiecare balcon și pe creasta fiecărui acoperiș, și cu alaiurile strălucite, care străbăteau străzile. Noaptea era de asemeni o desfătare să privești orașul, cu focuri mari, sărbătorești, aprinse la fiecare răspântie și cu cetele de oameni ce se veseleau în jurul lor.

În întreaga Anglie nu se mai vorbea de altceva decât despre noul-născut, Eduard Tudor, prinț de Wales, care dormea înfășat în scutece de mătase și atlas, fără s-aibă habar de toată zarva și hărmălaia din juru-i, fără să știe că

semeții lorzi și trufașele lor doamne îl dădăcesc și veghează asupra-i, și fără să-i pese câtuși de puțin de asta.

Dar nimeni nu sufla niciun cuvântel despre celălalt prunc, Tom Canty, învelit în bielele lui zdrențe, nimeni, afară de familia de cerșetori al cărei trai tocmai îl tulburase cu venirea sa pe lume.

CAPITOLUL II

COPILĂRIA LUI TOM

SĂ SĂRIM CU GÂNDUL peste câțiva ani.

Londra era bătrână de cincisprezece veacuri și era un oraș mare - pentru vremea aceea. Avea o sută de mii de locuitori, unii socotesc că avea poate și de două ori pe-atât. Ulițele erau foarte strâmte, întortocheate și murdare, mai cu seamă prin partea unde locuia Tom Canty, nu departe de Podul Londrei. Casele erau de lemn, cu primul cat ieșit în afară și al doilea parcă scoțându-și coatele peste primul. Cu cât se înălțau mai sus casele, cu atât creșteau mai mult și în lățime. Aveau schelărie din bârne tari, încrucișate, cu zidărie temeinică între ele, acoperită cu ten-cuială.

Bârnelor erau date cu roșu, cu albastru sau cu negru, după cheful stăpânului casei, ceea ce le dădea o înfățișare foarte pitorească. Ferestrele pricăjite, cu ochiuri mărunte de geam, în formă de romb, se deschideau în afară, pe tâțâni, ca ușile.

Casa în care locuia tatăl lui Tom se afla la capătul unei mici fundături murdare, numită Curtea Gunoaielor, dincolo de Pudding Lane. Era o șandrama prăpădită, dărăpănată și înțesată cu o droaie de familii care n-aveau nici după ce bea apă. Liota lui Canty se îngrămădea într-o odaie, la al treilea cat. Mama și cu tatăl aveau un soi de laviță într-un ungher, dar Tom cu bunică-sa și cu cele două surori ale lui, Bet și Nan, nu se aflau la strâmtoare: stăpâneau toată podeaua și puteau să doarmă pe jos oriunde

pofteau. Mai erau pe-acolo și rămășițele a vreo două pături și câteva ghemotoace de paie vechi și murdare, însă ele nu meritau numele de paturi, căci nu erau strânse în orânduială, ci doar trântite de-a valma într-un morman, în fiecare dimineață, iar seara fiecare își alegea din grămadă ce socotea mai de folos.

Bet și Nan erau gemene și aveau cincisprezece ani. Erau fete cu inimă bună, dar soioase și lătoase, îmbrăcate în zdrențe și cufundate în bezna neștiinței. Mama lor semăna leit cu ele. Dar tatăl și cu bunica erau o pereche de diavoli cu chip de om. Se îmbătau ori de câte ori aveau prilejul, apoi se încăierau între ei sau se luau la harță cu oricine le pica în cale, blestemau și înjurau, fie că erau beți sau treji; John Canty era un tâlhar, și maică-sa, o cerșetoare. Făcuseră niște cerșetori și din copii, însă nu izbutiseră să-i deprindă și cu năravul hoției.

Printre lepădăturile care locuiau în casa aceea, se afla – dar fără a se înhăita cu ele – și un bătrân preot, bun la inimă, pe care regele îl alungase din casa și căminul lui,

dându-i drept pensie doar câțiva gologani. Preotul acesta îi lua adesea deoparte pe copii și-i povățuia de bine în taină. Părintele Andrew îl mai învăța pe Tom și din puțina latină pe care o știa; îl învăța să citească și să scrie: le-ar fi învățat și pe fete, dar ele se temeau de batjocurile prietenelor, care n-ar fi răbdut să le vadă căpătând o asemenea ciudată poleială.

Toată Curtea Gunoaielor era un viespar la fel de păcătos ca și vizuina lui Canty. Beția și harța în fiecare noapte, aproape până la ziuă, erau lege acolo. Capetele sparte erau ceva la fel de obișnuit ca și foamea, în aceste locuri. Totuși, micul Tom nu era nefericit. O ducea greu de tot, însă nu-și dădea seama de mizeria lui. Același trai amar îl duceau toți băieții din Curtea Gunoaielor, încât el își închipuia că așa se și cuvine să fie și mai bine nici nu se poate. Când venea acasă cu mâna goală – în asfințit –, știa că mai întâi o să-l blesteme și-o să-l stâlcească în bătai taică-său, iar după ce va isprăvi el, o s-o ia de la cap bunică-sa cea cumplită, arătându-se și mai iscusită în această îndeletnicire. Știa la fel de bine că, în inima nopții, maică-sa – înfometată cum era – se va strecura tiptil până la el, cu vreo firimitură sau vreo coajă uscată de pâine, pe care izbutise s-o păstreze, rămânând ea însăși lihnită, cu toate că adesea era prinsă tocmai când făptuia asemenea trădare și era scărmanată zdravăn din pricina aceasta, de către bărbatul ei.

Dar lui Tom i se părea că o duce de-ajuns de bine, mai cu seamă vara. Cerșea doar atât cât să nu-și pună pielea în joc, căci legile împotriva cerșetoriei erau aspre și pedepsele grele, așa că-i rămânea vreme destulă ca să asculte încântătoare basme și legende pe care i le povestea

bunul părinte Andrew – despre uriași și zâne, despre pitici și duhuri puternice, despre castele fermecate și crai, și despre prinți a căror strălucire îți ia ochii. Tot ascultându-le, aceste povești minunate îl înaripaseră, și nopți de-a rândul, culcat pe mâna de paie scârboase, sleit de oboseală, mort de foame și-abia scăpat din vreo snopeală, băiatul își descătușa închipuirea în întunerice și uita curând de durerile și suferințele sale, zugrăvind-și tablourile pline de desfătare ale vieții fermecătoare pe care o ducea un prințisor răsfățat, în vreun palat regal. Cu vremea, o dorință arzătoare începu să nu-i dea pace zi și nopți: să vadă cu ochii lui un prinț adevărat. Pomenise odată despre asta tovarășilor lui de joacă din Curtea Gunoaielor, dar ei îl luaseră peste picior și-l batjocoriseră atât de nemilos, încât după aceea fu bucuros să-și păstreze visul pentru el.

Deseori citea cărțile cele vechi ale preotului și-i cerea să-i lămurească cuprinsul lor și să-l ajute să le înțeleagă. Încetul cu încetul, visurile și cititul aduseră unele schimbări în viața lui. Făpturile din visurile sale erau atât de alese, încât Tom începu să se scârbească de straiile sale perfecționate și de murdăria în care trăia și să-și dorească a fi curat și a avea straie mai bune. Se juca mai departe în noroi, ca și până- atunci, și chiar cu plăcere, dar în loc să se bălăcească în Tamisa doar de haz, începu să prețuiască mai mult îndeletnicirea aceasta, fiindcă așa putea totodată să se spele și să se curețe.

Tom găsea totdeauna câte ceva la care să caște gura prin împrejurimi, prin Maypole și Cheapside, și pe la iarmaroace, iar din când în când, ca și ceilalți locuitori ai Londrei, avea norocul să vadă o paradă militară, când vreun năpăstuit de neam mare era dus în lanțuri la închisoarea

din Turnul Londrei, pe jos sau cu o barcă. Într-o frumoasă zi de vară o văzu pe sărmana Ana Askezo laolaltă cu trei bărbați, urcând treptele rugului din Smithfield și-l auzi pe un fost episcop rostindu-le o predică, ce nu-l interesă câtuși de puțin. Da, la urma urmei, viața lui Tom se scurgea destul de interesant și de plăcut.

Treptat, tot citind și visând întruna la viața prinților, Tom fu atât de puternic înrăurit, încât – fără să-și dea seama – începu să facă pe prințul. Graiul și purtările sale deveniră ciudat de simandicoase, potrivite cu ceremonialul curții regale, spre nețărnută înveselire a prietenilor săi apropiați. Dar, zi cu zi, influența lui Tom asupra băieților creștea și cu timpul ei ajunseră să-l socotească, cu un fel de respect amestecat cu teamă, drept o ființă deosebită. Părea că știe atât de multe și putea să spună și să facă lucruri atât de minunate.

Și, după toate, avea atâta înțelepciune, o minte atât de pătrunzătoare! Spusele lui Tom și isprăvile lui erau povestite de băieți celor mai în vârstă și curând începură și aceștia să vorbească despre Tom Canty și să-l socotească drept o faptură neobișnuită și nespus de înzestrată. Oameni în toată firea veneau de multe ori la Tom după o povață și rămăneau adesea uimiți, văzând cât de plină de miez și bine cumpănită era judecata lui. Într-un cuvânt, devenise un adevărat erou pentru toți cei care-l cunoșteau, afară de familia sa, căci numai ei nu vedeau nimic de soi într-însul.

După o bucată de vreme, Tom își înjgheba în taină o curte regală. El însuși era prințul, tovarășii săi de joacă preferați erau străjerii, șambelanii, scutierii, sfetnicii, lorzii și doamnele din suită, și familia regală. În fiecare zi, așa-zisul prinț era primit de prietenii săi cu un întreg ceremonial